

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
15 червня 2022 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №11 від 30.06.2022 р.)*

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 261 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

4. Gnomio is a free hosting service for Moodle™, the most popular training tool in the world. URL: <https://www.gnomio.com/>

5. Кадемія М. Ю. Комп'ютерна обробка тестів у професійній діагностиці : методичний посібник / М. Ю. Кадемія, О. П. Лящ, А. М. Стець. Вінниця : НМЦ ПТО, 2004. 46 с.

6. Брітавська О.П., Дончев І.І., Бондаренко Н.В., Горохов В.В., Опарін А.В. Особливості комп'ютерних засобів тестування знань. Новітні комп'ютерні технології. 2018. Т. XVI. С.127-133. https://lib.iitta.gov.ua/710632/1/127-133_BritavskaDonchevBondarenkoGorohovOparin.pdf

МАКАРОВА Ірина Олегівна

ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання сьогодні є вимогою часу. Хоча концепцію розвитку дистанційної освіти в Україні було прийнято ще більш ніж 20 років тому, ця форма навчання використовувалась не досить широко. Але з початком пандемії в 2020 році постало питання швидко впровадити дистанційне навчання як в школах, так і в закладах вищої освіти.

Дистанційне навчання визначається як «організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх опосередкованої взаємодії в освітньому середовищі, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій» [2]. Дистанційне навчання «вважають особливою педагогічною технологією, в основу якої покладено відкрите навчання з використанням сучасних телекомунікацій для спілкування в інформаційному просторі» [3].

Дистанційна форма навчання має цілий ряд переваг у порівнянні з традиційним навчанням, серед яких гнучкий графік, можливість навчатися у звичному оточенні у відносно автономному темпі [1]. Але з іншого боку саме ці переваги можуть стати недоліками, бо здобувач освіти повинен мати високий рівень мотивації та самоорганізованості. Саме тому при організації дистанційного навчання дуже важливо обрати такі засоби дистанційного навчання та форми подання матеріалів, які б стимулювали здобувачів до регулярної та сумлінної роботи. Потрібно також зауважити, що спочатку масового впровадження дистанційних форм навчання ані освітяни, ані здобувачі освіти виявились до цього не готовими. Викладачам потрібно було не тільки швидко оволодіти відповідним середовищем, але й наповнити його навчально-методичними матеріалами, розробленими з урахуванням особливостей дистанційної форми навчання.

ЗВО мали змогу самостійно обирати середовища для організації дистанційної форми навчання. Розглянемо декілька підходів.

В багатьох ЗВО досить активно працюють з сервісами Google та використовують G Suite for Education - набір додатків, які надаються компанією Google безкоштовно для освітніх установ у рамках обраного освітньою установою домену. До пакету входять стандартні Google сервіси та система управління навчанням Google Classroom.

Для кожної дисципліни Google Classroom створює віртуальний клас, до якого можна приєднатися за унікальним кодом доступу. Сервіс дозволяє розміщувати матеріали різного типу, в тому числі графічну та відеоінформацію, створювати опитування за допомогою власного ресурсу або Google-форм. Для завдань, що розміщуються, викладач може задати термін виконання та максимальний бал, автоматично формується відомість оцінок. Викладач може контролювати своєчасність виконання завдань через сповіщення, що надходять. Спілкування зі студентами відбувається через коментарі, які можуть бути як особистими, так і для всіх учасників. Але такого спілкування замало. Для проведення лекцій або консультацій є змога використовувати, наприклад, Google - Meet, який дозволяє вести онлайн-бесіди в режимі реального часу з комп'ютера або мобільного пристрою. Але, хоча Google – Meet дозволяє запустити презентацію, він не дозволяє робити демонстрацію екрану, що є суттєвим недоліком, так як досить часто у викладача виникає потреба продемонструвати, як робити завдання, або перевірити виконання завдання студентами. В цьому випадку можна використовувати сервіс Zoom, який дає змогу під час онлайн-конференції робити демонстрацію екрану. Для посилення рівня безпеки підключення до конференції організовано по пароллю, бажано також використовувати «кімнату очікування».

Таким чином, для організації освітнього середовища під час дистанційного навчання використання тільки Google Classroom недостатньо, доцільно поєднувати з проведенням онлайн-конференцій, наприклад, в Zoom.

Компанія Microsoft для освітніх установ надає безкоштовно корпоративну ліцензію на використання Office 365. До складу пакета Office 365 входить також Microsoft Teams. Будучи віртуальною платформою для проведення зустрічей, Teams містить функції та інструменти, які здатні забезпечити продуктивну спільну роботу команд, в тому числі, забезпечувати організацію і здійснення дистанційного навчання. Його можна використовувати через веб-інтерфейс, або як окремий додаток на комп'ютері чи мобільному пристрої.

В Microsoft Teams для окремої дисципліни створюється команда, до якою приєднуються студенти. В команді викладач розміщує навчальні матеріали, а студенти виконані завдання. Для проведення заняття організовується зустріч, під час якої можливі двосторонні розмови, демонстрація як попередньо підготовленого мультимедійного матеріалу, так поточного вигляду екрана викладацького ПК, демонструючи на ньому презентацію або використовуючи його як інтерактивну класну дошку. Студенти також мають змогу демонструвати свій екран. Таким чином Microsoft Teams дозволяє організувати справжню віртуальну класну кімнату з підтримкою широкомовних виступів та

двосторонніх розмов, обміну файлами, постановки індивідуальних завдань, прийому та перевірки зроблених завдань.

Розглянувши два підходи до організації освітнього середовища під час дистанційного навчання, вважаємо, що другий підхід є більш вдалим, бо поєднує все необхідне для якісної організації дистанційного навчання в одному додатку.

Список використаних джерел:

1. Власенко І.Г., Впровадження дистанційного навчання – вимога сучасності Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія. Вінниця, ВТЕІ КНТЕУ, 2017. С. 12-14.

2. Проект Положення про дистанційну форму здобуття загальної середньої освіти URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-polozhennya-pro-distancijnu-formu-zdobuttya-zagalnoyi-serednoyi-osviti>

3. Яценко Є., Левандовська І. Дистанційна освіта в освітній діяльності вищої школи: виклики часу Гуманітарні студії: історія та педагогіка, 2021 С. 124-134

МАТВЄЄНКО Ірина Володимирівна

ПАРТНЕРСТВО ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ВЗАЄМОДІЇ В СФЕРІ ОСВІТИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

На сьогодні термін «партнерство» вже перестає бути суто академічним та дискусійним поняттям. Сучасні тенденції та інтенсивність розвитку суспільства створюють нові передумови для налагодження комунікації між різними групами, в яких на зміну конкуренції (а то й протистояння) приходить конструктивний діалог і порозуміння. Налагодження партнерських відносин стає одним із найважливіших підходів у діяльності інституцій на шляху досягнення спільних цілей, запорукою важливих змін у громадах і суспільстві, в тому числі і в сфері освіти.

Освіта має важливе значення для соціально-економічного розвитку кожної держави. Запровадження інновацій в систему освіти – це складний процес, який характеризується не лише розвитком сучасних технологій в освітньому процесі, але й супроводжується виникненням нових форм партнерства. Зарубіжний досвід свідчить, що інновації в освіті мають багато форм та реалізуються через програми, послуги, процеси на основі партнерства.